

Associació
d'Escriptors
en Llengua
Valenciana

PROPOSTES DE L'ASSOCIACIÓ D'ESCRITORS EN LLENGUA VALENCIANA PER AL CURRÍCULUM DE L'ASSIGNATURA “VALENCIÀ: LLENGUA I LLITERATURA”

1. Modificar i adequar la denominació de l'assignatura, de manera que passe a ser **Llengua valenciana i lliteratura**, de manera equivalent a la denominació que esta mateixa assignatura, referida al castellà, català, gallec o eusquera, presenta per a les demás llengües cooficials de l'Estat: llengua castellana i lliteratura, llengua gallega i lliteratura, etc.
2. Presentar de manera equànim i equilibrada les visions sobre la caracterisació i l'entitat de la llengua valenciana. No presentar de manera acrítica autors valencians controversials com Joan Fuster, especialment si no es presenten al mateix temps autors equivalents en un posicionament distint sobre el fet valencià, com ara Miquel Adlert.
3. Oferir col·laboració de l'Associació d'Escriptors en Llengua Valenciana, els seus escriptors i els seus fondos lliteraris per a ajudar a conformar un currículum que realment reflectisca la varietat i personalitat de la lliteratura en llengua valenciana, incloent la dels autors passats i actuals en normativa de la RACV, coneguda popularment com a Normes d'El Puig.
4. Tindre en conte en el currículum als **principals escriptors i moviments de la lliteratura valenciana**, com per eixemple:

1. Lliteratura Prejaumina

Context històric: Abans de la conquesta de Jaume I (sigle XIII), el territori valencià estava baix domini musulmà. La cultura lliterària s'expressava en àrap i romanç valencià o “aljamia”, coexistint influències cristianes, musulmanes i hebrees. Contextualisar les diferents teories al respecte, incloent la de Leopolt Peñarroja sobre l'orige i caracterisació del romanç valencià, aixina com dels testimonis de la seua existència (Kittab al Mustaini, etc.)

Autors destacats:

Autors valencians en llengua àrap:

Ibn al-Abbar (1199–1260): croniste i poeta naixcut en Onda. Autor de *Takmila al-Sila*, una recopilació biogràfica de sabis d'Al Àndalus.

Ibn Amira al-Mahzumi (1210–1277): historiador i poeta d'Alzira. Autor de *Tārīkh al-Mahzūmī*.

Autors de harges en romanç:

Ibn Labbun de Morvedre i Ibn al-Labbana de Dénia (els dos del s. XI) i Ibn Ruhaym de Bocairent (s. XII).

Associació
d'Escriptors
en Llengua
Valenciana

2. Sigle XIII

Sant Pere Pasqual (c. 1227–1300)

Bisbe i teòlec naixcut en València. Va participar en la predicació entre musulmans i cristians.

Obra principal: *Bíblia parva*, de temàtica religiosa i moralisant

Arnau de Vilanova (c. 1240–1311)

Mege, teòlec i filòsof naixcut en Villanueva de Jiloca, encara que vinculat a València. Va escriure en llatí i valencià.

Temes: medicina, religió, profecia i reforma espiritual.

Obres: *Confessió de Barcelona*, *Lliçó de Narbona*, *Raonament d'Avinyó*, *Informació espiritual*.

.

3. Sigle XIV – Espiritualitat i Humanisme

Bonifaci Ferrer (1350–1417)

Germà de Sant Vicente Ferrer. Prior de la Cartuja de Portaceli.

Obra: va dirigir la traducció de la *Bíblia* a la llengua valenciana (impresa en 1478), una de les primeres traduccions a una llengua romànica.

Sant Vicent Ferrer (1350–1419)

Predicador dominic valencià, canonisat en 1455.

Obra: *Sermons*, escrits en valencià medieval, eixemple d'eloquència religiosa i moral.

Jordi de Sant Jordi (c. 1390–1424)

Cavaller i poeta de la cort d'Alfons el Magnànim.

Obra: *Presoner* (poema sobre el captiveri). Poesia cortesana d'amor i sofriment.

Antoni Canals (1352–1419)

Religiós dominic i traductor.

Obres: Traducció de *Valeri Màxim*, Exposició del Pater Noster. Difusor de l'humanisme en llengua valenciana.

4. Sigle XV – El Sigle d'Or Valencià

Ausias March (c. 1397–1459)

Poeta principal de la lliteratura valenciana migeval.

Temes: amor, moral, mort i religió.

Obres: *Cants d'amor*, *Cants morals*, *Cants de mort*. Va influenciar a Garcilaso i a la lírica europea.

Isabel de Villena (1430–1490)

Abadesa del convent de la Trinitat de València.

Obra: *Vita Christi*, relat devocional centrat en les dones de l'Evangelí.

Associació
d'Escriptors
en Llengua
Valenciana

Joanot Martorell (1410–1465)

Cavaller i novel·lista.

Obra: *Tirant lo Blanch* (publicada en 1490), considerada una de les primeres novel·les modernes europees.

Jaume Roig (c. 1400–1478)

Mege i escriptor moralista.

Obra: *Spill o Llibre de les dònesh*, poema narratiu en vers que retrata la societat i el paper de la dona.

5. Sigle XVI – Transició i Humanisme

Bernat Fenollar (c. 1438–1527)

Poeta, clerc i matemàtic. Va participar en certàmens l·literaris.

Obra: *Els Trobes en lahors de la Verge Maria* (1474), primer llibre imprés en llengua valenciana.

Joan de Timoneda (1518–1583)

Editor, dramaturg i poeta.

Obres: *Flor d'enamorats*, *Sarao d'amor*, *El patrañuelo*. La seua obra representa el pas a la Renaixença l·literària.

6. Sigle XVII – Barroc

Gaspar Aguilar (1561–1623)

Poeta i dramaturg valencià.

Obres: *Expulsión de los moriscos*, *La nuera humilde*, *Comedia de Santa Barbara*. Reflectix el to moralisant i cortesà del Barroc.

Pare Francesc Mulet (1624-1675)

Obra: Obres satíriques

Onofre Esquerdo (1635-1699)

Obra: *Trobes de mossén Jaume Febrer*

7. Sigle XVIII – La Decadència

Carles Ros (1703–1773)

Gramàtic i lexicògraf.

Obra: *Diccionari Valencià-Castellà*, *Epistolari festiu*. Defensor de la llengua valenciana.

Lluís Galiana i Cervera (1740-1771)

Obra: *Rondalla de rondalles*

Marc Antoni Orellana (1731–1813)

Poeta neoclàssic.

Obra: *Poesies v·aries*. Va cultivar un estil cult i moral.

Associació
d'Escriptors
en Llengua
Valenciana

Antonio José Cavanilles (1745–1804)

Botànic i escriptor il·lustrat.

Obra: *Observaciones sobre la Historia Natural, Geografía, Agricultura, Población y Frutos del Reino de Valencia*.

8. Sigle XIX – La Renaixença

José Escrib i Martínez (1807–1868)

Lexicògraf i precursor de la renaixença lingüística valenciana.

Obra: *Diccionari Valencià-Castellà*.

Bernat i Baldoví (1809–1864)

Dramaturg i poeta satíric.

Obra: *El virgo de Vicenteta, Colecció de sainets*.

Teodor Llorente (1836–1911)

Poeta i periodista.

Obra: *Llibret de versos, Poesies valencianes*. Principal representant de la Renaixença valenciana.

Constantí Llombart (1848–1893)

Poeta i activista cultural.

Obra: *Los fills de la morta-viva*. Fundador de Lo Rat Penat (1878).

Eduard Escalante (1834–1895)

Autor teatral popular.

Obres: *Bufos i formals, L'escaleta del dimoni*.

9. Sigle XX

9.1. La Normalització del Valencià

Josep Nebot Pérez (1898–1976): filòleg i promotor cultural.

Lluís Fullana i Mira (1871–1948): franciscà, coordinador de les normes de 1914, pactades pels principals erudits de l'època, i autor de la *Gramàtica elemental de la llengua valenciana* (1915) entre altres materials filològics i normatius.

Josep Maria Bayarri (1886–1970): poeta i ensaïsta. *L'esperit valencià, El perill català*.

Pasqual Asins (1907–1943): poeta, autor de *Versos d'esperança*.

Associació
d'Escriptors
en Llengua
Valenciana

9.2. La Posguerra

Xavier Casp (1915–2004): poeta i editor. *Proses en carn, Gran sonata a la Pàtria, Silenci...*

Miquel Adlert (1911–1989): novel·lista i ensagista. *En defensa de la Llengua Valenciana, El dia torna, L'espírit jurídic de Jaume I.*

Carles Salvador (1893–1955): gramàtic i poeta. Iniciador dels Cursos de Llengua Valenciana de Lo Rat Penat. *Gramàtica valenciana* (1933).

Francesc Almela i Vives (1903-1967): poeta i crític literari.

9.3. La Batalla de València

Anfós Ramon i Garcia (1924-2014): poeta. *Ofici de Paraules, De la nit i les mentires, Sembrarem la veritat.*

Pere Delmonte (1928-2004): poeta valencià. Obres: *Monòlegs en veu alta, Aquarelles de la llar.*

Chimo Lanuza (1956–): lingüista, narrador i articulista. *Valencià ¿Llengua o dialecte?, Socioobstacles de la llengua valenciana, Enkara, Oració casual.*

Vicent Simó i Santonja (1932–2014): notari i escriptor. *Valenciano o catalan.*

10. Sigle XXI – Literatura Contemporània

Aureli López (1943–): escriptor i professor. Obra: *Pilota valenciana, Brots, aforisme, Açò era...*

Vicent Ramon Calatayud (1942–): escriptor i activista. Obres: *Això era un rei, Contar i cantar, Volent arribar,*

Antoni Ruiz Negre (1938–): dramaturg valencià. Obres: *Com un gos fidel, Trilogia de la coentor,..*

Maria Jesús Coves : poeta, novel·lista i ensagista. Obres: *El Corpus de València, Front a la mar,...*

Voro López (1963–2024): filòleg, ensagista i poeta. Autor del *Diccionari General de la Llengua Valenciana*. Obres: *Tractat de mètrica valenciana, Corcam, Sense pels en la llengua,...*

Associació
d'Escriptors
en Llengua
Valenciana

11. El Futur de la Lliteratura Valenciana

Autors emergents

Òscar Rueda: ingenier, escritor i professor de llengua valenciana. Obres: *Senyera valenciana*, *símbol de llibertat*, *L'alambor*,...

Lucas Grao: narrativa breu i relats d'identitat. Obres: *En vici de bici*, *Recorts de futur*, *Vert i taronja*...

Ampar Cabrera: veu femenina destacada de la nova poesia i novel·la valenciana. Obres: *24/4*

València, 13 de novembre de 2025.